

**ESTIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS,
LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS,
SUSITARIMAS
DĖL GELEŽINKELIŲ JUNGTIŲ „RAIL BALTIC /
RAIL BALTICA“ PLĖTROS**

Estijos Respublikos Vyriausybė, Latvijos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė, toliau – Šalys,

norėdamos visapusiškai integruoti Baltijos valstybes ir jų sostines į Europos Sąjungos geležinkelių sistemą ir į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T);

pabrėždamos bendrą tikslą plėtoti bendro intereso projektą (kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukurama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010) „Rail Baltic / Rail Baltica“, kuris yra strategiškai ir ekonomiškai labai svarbus valstybių piliečiams ir ekonomikoms;

pripažindamos būtinybę susitarti dėl strateginio geležinkelio projekto „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ir įgyvendinimo termino;

atsižvelgdamos į 2014 m. spalio 28 d. suinteresuotųjų šalių OÜ „Rail Baltic Estonia“, SIA „Eiropas dzelzceļa līnijas” ir UAB „Rail Baltica statyba” susitarimą dėl bendros įmonės „RB Rail AS“;

pripažindamos, kad projektas „Rail Baltic / Rail Baltica“ iki šiol buvo bendrai finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis, o paramos intensyvumas siekė 85 proc., taip pat manydamos, jog, atsižvelgiant į tai, kad projektas „Rail Baltic / Rail Baltica“ yra strategiškai svarbus regionui, Europos Sąjungos transporto tinklui ir bendrajai Europos rinkai, panašus paramos intensyvumas bus taikomas ir ateityje įgyvendinant projektą, ir kartu ragindamos Europos Sąjungos institucijas kuo skubiau numatyti ilgalaikį tokių pirmenybinių projektų finansavimą;

primindamos Europos Sąjungos tikslą plėtoti transeuropinius transporto tinklus, taip pat ir Šiaurės jūros ir Baltijos pagrindinio tinklo koridorių, kurio dalis yra geležinkelio projektas „Rail Baltic / Rail Baltica“;

pabrėždamos reguliavimo ir bendradarbiavimo pagrindų koregavimo svarbą siekiant užtikrinti veiksmingą būsimos geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ naudojimą;

ir toliau skatindamos projekto „Rail Baltic / Rail Baltica“, visų projekto partnerių ir maršruto įtraukimą į tokias atitinkamas daugiašalio bendradarbiavimo schemas, kaip Šiaurės jūros ir Baltijos krovinių vežimo geležinkeliais koridorius, bet tuo neapsiribojant;

pripažindamos, kad nuo Lietuvos ir Lenkijos sienos iki Varšuvos einančio geležinkelio atkarpos standartinės vėžės plotis tradiciškai yra 1435 mm, tačiau jos techninius parametrus būtina modernizuoti siekiant užtikrinti Šiaurės jūros ir Baltijos pagrindinio tinklo koridoriaus linijos sąveikumą;

dar kartą pakartodamos savo įsipareigojimą užtikrinti atvirą ir skaidrų projekto įgyvendinimą, aktyvų dalyvavimą ir bendradarbiavimą su atitinkamomis nacionalinėmis aukščiausiomis audito įstaigomis ir oficialiomis Europos Sąjungos ir Europos Sąjungos fondų audito įstaigomis remiantis tarptautiniais audito standartais, taip pat užtikrinti, kad minėtoms audito įstaigoms nebus sudarytos jokios kliūtys atlikti projekto veiklos auditą,

susitarė:

1 STRAIPSNIS

Susitarimo taikymo sritis ir tikslas

Susitarimo tikslas yra užtikrinti veiksmingo greito paprastojo europinės vėžės geležinkelio, kuris statomas remiantis bendrais techniniais parametrais kaip bendro intereso projektas ir kuris yra skirtas keleiviams ir kroviniams vežti Šiaurės jūros ir Baltijos pagrindinio tinklo koridoriui, tai yra TEN-T tinklui priklausančia atkarpa, užbaigimą ir funkcionalumą.

2 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame Susitarime, jeigu pagal Susitarimo kontekstą neturi būti suprantama kitaip:

a) „geležinkelis“ – tai nauja greito paprastojo dviejų bėgių geležinkelio elektrifikuota linija, kurios didžiausias projektinis greitis yra 240 km/h, o europinio standarto vėžės plotis yra 1435 mm, įrengta maršrutu, kuris bus baigtas remiantis vienodais techninės sąveikos specifikacijų techniniais parametrais, kaip apibrėžta atitinkamuose Europos Sąjungos teisės aktuose;

b) „projekto koordinatorius“ – tai siekiant nutiesti geležinkelį ir plėtoti projektą „Rail Baltic / Rail Baltica“ 2014 m. spalio 28 d. Latvijos Respublikoje įsteigta bendra įmonė „RB Rail AS“, kurios pagrindinė veikla yra geležinkelio projektavimas, statyba ir rinkodara (įskaitant prekės ženklo kūrimą);

c) „maršrutas“ – tai maršrutas, kuris prasideda Taline, eina per Pernu, Rygą, Panevėžį ir Kauną iki Lietuvos ir Lenkijos valstybės sienos, ir kuriam kaip geležinkelio dalis priklauso jungtis Vilnius–Kaunas;

d) „infrastruktūros valdytojas“ – tai įstaiga ar įstaigos, kaip apibrėžta 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/34/ES, kuria sukuriamą bendrą Europos geležinkelių erdvę;

e) „geležinkelių infrastruktūra“ – tai geležinkelių infrastruktūra, kaip apibrėžta 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/34/ES, kuria sukuriamą bendrą Europos geležinkelių erdvę.

3 STRAIPSNIS

Geležinkelių jungties užbaigimas

Šalys, norėdamos, kad geležinkelis pradėtų veikti 2026 m., siekia užtikrinti, kad geležinkelio statyba būtų baigta ir geležinkelis jau pradėtų funkcionuoti 2025 metais.

4 STRAIPSNIS

Pasirengimas statybai

1. Šalys, bendradarbiaudamos su projekto koordinatoriumi, įsipareigoja siekti, kad būtų užbaigtos visos studijos ir kiti parengiamieji veiksmai, kurie būtini norint užtikrinti, kad statybos darbai prasidėtų laiku. Parengiamieji veiksmai visų pirma apima:

a) maršruto zonos teritorijų planavimą;

b) būtinas galimybių, aplinkos apsaugos ir kitas studijas;

c) visų būtinų užbaigti infrastruktūros objektų visų reikiamų dokumentų, įskaitant preliminarų ir techninį projektą, parengimą siekiant nutiesti geležinkelį valstybių, kurioms atstovauja Šalys, teritorijose.

2. Šalys palaiko sutarčių sudarymo pagrindų ir bendrų konkursų organizavimo gairių nustatymą, remdamosi geriausia patirtimi viešųjų pirkimų, taip pat ir bendrų viešųjų pirkimų, srityje pagal Europos Sąjungos teisę ir Šalių sudarytus susitarimus.

3. Šalys palaiko bendrą geležinkelio projektavimo ir statybos techninių gairių nustatymą, siekdamas užtikrinti atitiktį techninėms sąveikos specifikacijoms.

5 STRAIPSNIS

Projekto koordinatoriaus vaidmuo

Projekto koordinatorius koordinuoja parengiamuosius veiksmus ir geležinkelio statybą iki geležinkelio statybos pabaigos ir visiško jo techninio parengimo veikti momento.

6 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas su kitomis valstybėmis ir Europos Komisija

Šalys visapusiškai bendradarbiauja su Europos Komisija ir keičiasi su ja informacija, taip pat imasi visų pagrįstų priemonių, siekdamas užtikrinti nuolatinį Lenkijos Respublikos ir Suomijos Respublikos dalyvavimą bei bendradarbiavimą kartu plėtojant geležinkelį, kad būtų pašalintos kliūtys pagrindiniame TEN-T tinkle ir užtikrinta sąveika, techninių standartų suderinimas bei sudarytos sąlygos, kurios leistų kuo geriau naudotis geležinkelių infrastruktūra ir pagerinti geležinkelių paslaugų rinkos komercializavimą.

7 STRAIPSNIS

Nuosavybės teisė į žemę ir infrastruktūrą

1. Valstybei, kuriai atstovauja Šalis ir kurios teritorijoje yra projekto infrastruktūros ir su ta infrastruktūra susijusios žemės dalis, priklauso ta geležinkelio infrastruktūros dalis.

2. Šalys susitaria leisti paskirtam infrastruktūros valdytojui ar valdytojams naudotis žeme ir infrastruktūra.

3. Infrastruktūros valdytojui ar valdytojams bus suteikta teisė patekti į susijusius geležinkelių paslaugų įrenginius.

8 STRAIPSNIS

Įstatymai ir kiti teisės aktai

1. Taikant Susitarimą visi klausimai, kurie nereglamentuojami šio Susitarimo, yra reglamentuojami vadovaujantis Europos Sąjungos teise, Šalių nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat Šalių tarpusavio susitarimais.

2. Susitarime išdėstytomis konkrečiomis nuostatomis nepažeidžiamos Europos Sąjungos teisės nuostatos, kuriomis reglamentuojamas geležinkelių rinkos atvėrimas, teisė naudotis geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių sąveika, sauga ir kitos susijusios sritys.

3. Šalys viena kitai praneša apie visus svarbius jų nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų pakeitimus, kurie gali daryti įtaką Susitarimo taikymui.

9 STRAIPSNIS

Teisė naudotis Europinio standarto vėžės (1435 mm) geležinkelių infrastruktūra

1. Bendradarbiaudamos nacionalinės reguliavimo įstaigos ir nacionalinės saugos institucijos nustato suderintą požiūrį į reguliavimo pagrindus siekdamos sustiprinti koordinavimą ir suderinti jų priimamų sprendimų poveikį.

2. Turi būti nustatytas suderintas požiūris į teisę naudotis geležinkelių infrastruktūra ir paslaugomis, įskaitant naudojimosi geležinkelių infrastruktūra mokesčių nustatymą ir geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymą, taip pat eismo valdymą.

3. Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad bus pasiektas veiksmingiausias ir įmanomas infrastruktūros valdymas atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalyje nurodytus aspektus, bet jais neapsiribojant, o infrastruktūros valdytojas ar valdytojai bus bendrai veikiant laiku nustatyti tarpusavio pasitikėjimo pagrindu, taip pat bus užtikrintas nuolatinis bendro intereso projekto institucinių partnerių dalyvavimas ir prisidėta prie geležinkelių projekto „Rail Baltic / Rail Baltica“ ilgalaikio įgyvendinamumo.

10 STRAIPSNIS

Jurisdikcija

Susitarimas nedaro įtakos valstybių, kurioms atstovauja Šalys, teritorijose galiojančiai jurisdikcijai.

11 STRAIPSNIS

Finansavimas

1. Šalys yra Europos Sąjungos paramos galutinės gavėjos.

2. Šalys stengiasi gauti didžiausio prieinamo Europos Sąjungos bendro finansavimo intensyvumo lygio paramą, kokia gali būti skiriama

vadovaujantis atitinkamus finansavimo šaltinius reglamentuojančiomis nuostatomis.

3. Šalys susitaria laikyti jungtį Vilnius–Kaunas geležinkelio maršruto dalimi norėdamos sujungti visas valstybių, kurioms atstovauja Šalys, sostines ir dėti bendras pastangas siekiant užtikrinti, kad jungčiai Vilnius–Kaunas būtų skirta Europos Sąjungos parama pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę arba jai lygiavertę finansavimo priemonę nepamirštant, kad šios atkarpos statyba bus suplanuota taip, kad nebūtų vėluojama įgyvendinti visą projektą ar jo įgyvendinimas nebūtų stabdomas.

4. Šalys gali projekto koordinatoriaus veiklą tiesiogiai bendrai finansuoti nacionalinėmis lėšomis.

12 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Šalių ginčai dėl Susitarimo aiškinimo ar taikymo sprendžiami derybose ir konsultacijose tarp Šalių.

13 STRAIPSNIS

Depozitaras

1. Latvijos Respublikos Vyriausybė yra Susitarimo depozitaras.

2. Depozitaras informuoja Šalis apie Susitarimo įsigaliojimo dieną arba apie visus jo pakeitimus ir kiekvieną 14 straipsnyje nurodytą Susitarimo nutraukimo atvejį.

14 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas, pakeitimai, galiojimo trukmė ir nutraukimas

1. Susitarimas įsigalioja dieną, kurią depozitaras diplomatiniais kanalais gauna paskutinį Šalių rašytinį pranešimą apie Susitarimui įsigaliojimą būtinų nacionalinių teisinių procedūrų įvykdymą.

2. Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas rašytiniu Šalių tarpusavio sutarimu. Pakeitimai įsigalioja šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

3. Šalys, įsipareigojusios visiškai įgyvendinti projektą „Rail Baltic / Rail Baltica“, turi teisę persvarstyti savo įsipareigojimus finansuoti ir įgyvendinti projektą iki 3 straipsnyje nurodyto termino, jei bendro intereso projektui skiriamas ilgalaikis finansavimas yra žymiai sumažinamas ir tai daro didelį poveikį projekto įgyvendinamumui arba jei susiklosto nenumatytos išskirtinės aplinkybės ar atsitinka įvykis, kurio Šalis negali kontroliuoti, ir dėl tokių aplinkybių ar įvykio, kurie susiklosto ne dėl Šalių

klaidų ar aplaidumo ir kurie yra neišvengiami nepaisant reikiamų pastangų (nejveikiamos jėgos aplinkybės), Šalys nebegali vykdyti Susitarime joms nustatytų įpareigojimų.

4. Susitarimas galioja neribotą laiką. Bet kuri Šalis gali nutraukti Susitarimą vadovaudamasi šio straipsnio 3 dalimi apie tai raštu diplomatiniais kanalais pranešdama depozitarui. Susitarimo nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams nuo dienos, kurią depozitaras gauna tokį pranešimą.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Pasirašyta 2017 m. sausio 31 d. Taline vienu egzemplioriumi estų, latvių, lietuvių ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški ir yra deponuojami depozitaro archyve. Depozitaras perduoda patvirtintas Susitarimo kopijas visoms Šalims. Kilus nesutarimų dėl aiškinimo, vadovaujamas tekstą anglų kalba.

Estijos Respublikos
Vyriausybės
vardu

Latvijos Respublikos
Vyriausybės
vardu

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės
vardu
